

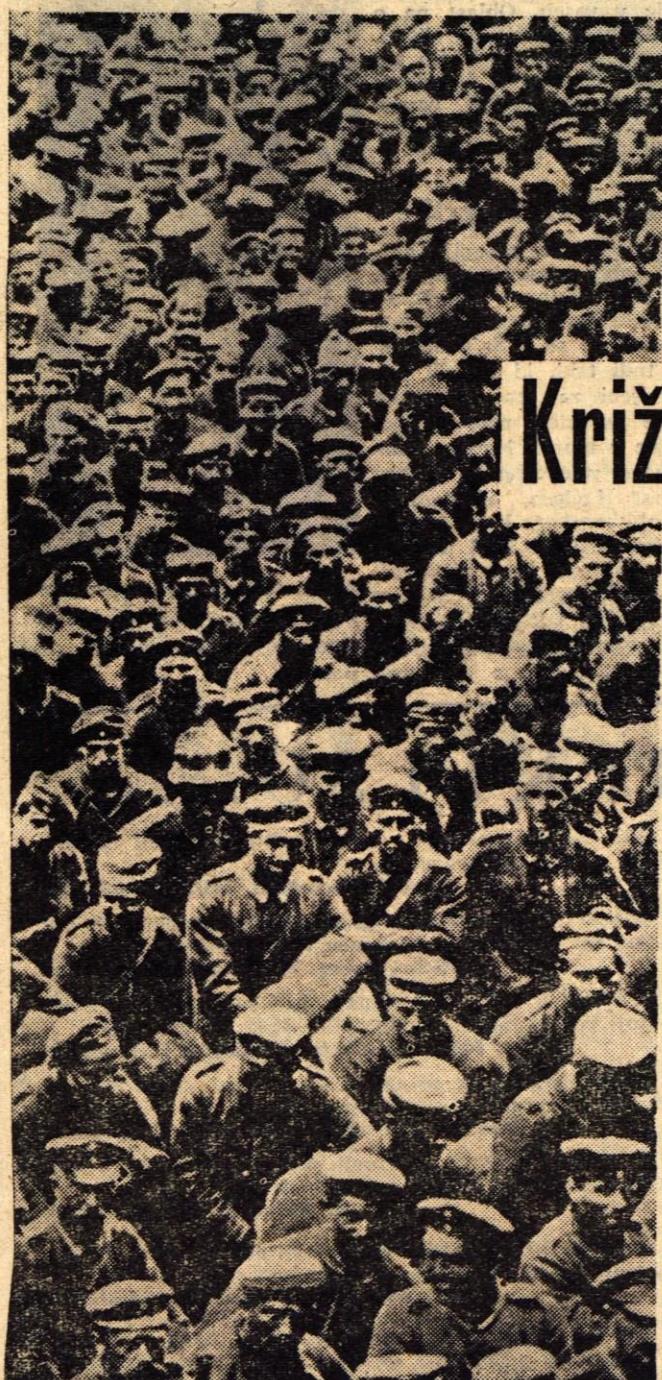
GLASOVA Panorama

KRANJ, 7. SEPTEMBRA 1963

STEVILKA 35

V raznih nacionalnih organizacijah Rdečega križa je vključenih 165 milij. Ijudi — Krvodajstvo je razširjeno že v 68 državah na svetu — V zadnjih sto letih je nudil Rdeči križ pomoč ljudem, ki so jo najbolj potrebovali

MALO JE POBUD v človeški zgodovini, ki so postale v tako kratkem času svetovne. V sto letih je organizacija Rdečega križa vključila v svoje vrste 165 milijonov ljudi. Za eno najbolj humanitarnih ustanov sodobne družbe se imamo zahvaliti slučaju.

Glavna gospodarska panoga Ratečanov v preteklosti je bila živinoreja (pastirstvo), največ ovčarstvo. Pasli so v planini v Tamarju in v planini za Jezerom, ki je zdaj na italijanski strani. S tem v zvezi je tudi obdelava volne (»pisanje«, predenje, motanje), iz katere so med drugim izdelovali značilno rateško obuvalo — »žoke« (znotraj stkan v obliku nogavice iz volne — sprednji del iz bele, zadnji iz črne volne — obdano pa spodaj s podplati iz svinjine, zgoraj pa z ovčjo kožo). Rateška dekleta in žene so ves ta postopek prikazala tudi v nedeljo na Pastirskem rejtu

**Ob praznovanju
stoletnice
Rdečega križa**

Križ dobrote

Pred sto leti je 31-letni ženevski bankar Henry Dunant nameraval v Alžiriji zgraditi tovarno. Svoj načrt je hotel razložiti cesarju Napoleonu III., ki je bil takrat na bojišču v severni Italiji. Odpravil se je, da poišče cesarja in bil tako slučajno priča velike bitke pri Solferinu, kje je obležalo 40 tisoč mrtvih in ranjenih vojakov. Henry Dunant je s pomočjo okoliških vaščanov začel pomagati ranjencem, ne glede na narodnost in vero.

Ni se več pomiril. Na njegovo pobudo je bila še isto leto sklicana mednarodna konferenca, na katero je poslalo svoje zastopnike 16 držav.

Danes so v organizaciji Rdečega križa vključene vse države na svetu razen Jemena in Nepala. Pa tudi te dve državi sta se obvezali, da spoštujeta pravila.

Praznik rateških pastirjev

Pastirski rej se še ni »pokvaril« v »lov na fice« — Malo obiskovavcev, veliko nastopajočih — Veren prikaz življenja Ratečanov v preteklosti

O PASTIRSKEM REJU moramo zapisati predvsem tisto, kar o bohinjskem Kravjem balu ali Kmečki ohceti ne moremo trditi: da še ni »pokvarjen«, ni še skomercializiran, ampak je njegov osnovni namen prikazati običaje rateških pastirjev ob spomladanskem odhodu živine v planine in ob jesenski vrnitvi domov ter življenje Ratečanov v preteklosti nasploh.

Pester in skrbno pripravljen program je bil zaradi dolžine nekaj ur že kar malce utrujajoč za gledavce, ki jih sicer ni bilo veliko, vendar so ga do konca z zanimanjem spremljali. Ratečani, ki so skoraj vsi v narodnih nošah ali kako drugače sodelovali v prireditvi, so pod planško skakalnico postavili samo eno prodajalno jedač in pijač, pa tudi vstopnilo so dekleta v narodnih nošah pobiralila le na enem kraju. Morda je vzrok za tako prireditvev prav to, da še ni tako znana in tradicionalna kot npr. Kravji bal in da je zato obiskovavcev razmeroma malo, vendar prireditelj — Turistično društvo Rateče — stalno poudarja, da je njihov namen predvsem prikazati in s tem ohraniti šege in navade vasi v preteklosti, ki so že skoraj izumrle, zato smemo upati, da se Pastirski rej v prihodnjih letih ne bo izrotil v »lov na fice«.

Ukrajinski alpinisti pri nas

SREDI TEDNA je prišla v Julijanske alpe skupina ukrajinskih alpinistov, ki se bodo več kot 14 dni mudili v naših gorah. so se nastanili v Vratih, kjer jim bo Aljažev dom nekaj časa drugi dom. Vrata bodo njihovo izhodišče za težavne plezalne smeri na bližnje vrbove.

Opravili bodo ekaj težjih vzponov na naše gorske vrhove po najtežjih plezalnih smereh. Sovjetski alpinisti

V skupini je deset sovjetskih izkušenj alpinistov, ki imajo za seboj že številne uspehe v sovjetskih gorah.

**Sod smodnika,
ki se lahko
vsak trenutek
vname
v Sajgonu**

Živci niso iz jekla

Novi ameriški veleposlanik v Sajgonu Henry Cabot Lodge, ki je bil na zadnjih volitvah republikanski kandidat za podpredsednika ZDA.

Žene se mešajo v politiko — Katoliška cerkev oblači in vedri — Ladjo, ki se potaplja, najprej zapustijo podgane — Budistični kmetje niso garjave ovce — Kako dolgo bodo usodo naroda še krojili za njegovim hrptom?

NA SVETU JE VSE mogoče. Kar je bilo videti še pred pol leta nemogoče in neverjetno, postaja vedno bolj stvarnost. Zavezništvo plačano s tolikimi milijoni dolarjev med diktatorjem Južnega Vietnamca Ngo Din Diemom in ZDA razpada. V Sajgonu, trdni postojanki Diemovega nasilja, lovi osovražena vojska budistične duhovnike, ki dobivajo zatočišče za vrati ameriškega veleposlaništva. Nasprotja z budisti so v južnovietnamskem glavnem mestu Sajgonu odprla oči tudi slepim Američanom, ki so dolgo stiskali svoje dolarje.

Bič nasilja

V pismu, ki je bilo naboljeno na ameriški časopis »New York Times«, je pred kratkim gospa

Nu, žena vsemogočnega šefa južnovietnamske policije, dobro znana po svojem vplivu na državne zadeve v Južnem Vietnamu, zapisala: »Ce bi mes, je pred dolgo premislili, bi prišli do

zaključka, da bi morali te nevarne izdajavce še bolj tepti z bičem, čeprav nosijo meniško skuto.«

Vendar so se udarci, storjeni nad budisti kmalu sprevrgli v pogubo. Zdaj je že na prvi pogled jasno, da Diemov režim ni izgubil opore samo v državi, temveč da ga zapaščajo najbolj predani zavezni. Obsodbe njegovega početja v Južnem Vietnamu so vseslošne, ne samo v državi, temveč tudi zunaj mej. »Upor budistov« v deželi, kjer ima ta vera večino ljudi seboj, je privelen do včinkih notranjih protislovij in nemirov.

Preganjanje budistov

Katoliška cerkev, ki ji pripadajo najvišji državniki, ima privilegiran položaj. Katoliška vera je dajala vedno prednosti pri grabenju državne oblasti. Počasi je prišla vsa oblast v roke katoličanov. Tako je postala katolišta v pretežnem delu vietnamskih vasi popolnoma izenačen s pojmom oblasti.

Verskemu zatiranju se je sčasoma pridružilo še več drugih diktatorskih novosti. V borbi z vietnamskimi partizani, z gibanjem Vietkonga, je začela diktatorska oblast v vseh, ki so imele stik s partizani graditi »strateška naselja«. Kljub odporu so kmete nasilno odvedli iz njihovih hiš in jih zaprli v naselja, ki jih obdaja bodeča žica. Misili so, da tako kmetje ne bodo mogli podpirati »svražnika«. V teh »strateških naseljih« so zgradili tudi katoliške cerkve in kaple. Z vsemi sredstvi so začeli širiti katoliško vero. Budisti so zahtevali, da jim dovolijo še naprej obiskovati njihove pade v vseh. Oblast pa o tem ni marala ničesar slišati. Tako je prišlo do hudi naproti. Kmetje so še naprej negovali budistične verske obrede. Orožniki pa so jim to z orožjem preprečevali.

tečavami. Najprej so misili da bi se z nekaterimi zamejnjavami v vladu dalo rešiti ugodobljeno »demokracijo«. V zadnjem času pa je vedno več glasov o temeljitem »carskem rezu«. Vzniknile so posamezne »demokratične skupine«, sestavljene iz ostankov vladajočih krogov, ki si niso umazali rok z zločini in krvjo. Posameznim voditeljem teh skupin dajejo v ameriškem tisku vedno bolj pogostog besedo. Nekateri med njimi so napravili že tudi potovanje v Ameriko. Med najbolji prizadetno skupino štejejo »Demokratično ligo Južnega Vietnamca«, ki bi morda lahko pomirila nedovoljne množice.

Vendar tudi ameriški gasivi ne skrivajo strahu, da je vse zavoženo. O novi vladu v Sajgonu verjetno ne bodo mogli odločati za hrptom južnovietnamskega ljudstva.

Zdravko Tomažej

Zena šefa južnovietnamske policije Ngo Din Nuja je znana s svojim vplivom na politiko

Gasivec iz Amerike

Ladjo, ki se potaplja, najprej zapustijo podgane. O potopu sajgonske ladje ni več nobenega dvoma. Vendar so se v Sajgonu našli tudi taki, ki bi bili pravljeni za ceno obstanka ladje pometati polovico posadke v morje. Novega ameriškega veleposlanika Henry Cabota Lodgea, nekdanjega republikanskega kandidata za podpredsednika ZDA na zadnjih volitvah, ki je z največjo naglico priletel v Saigon, so sprejeli kot gasivca. Njegove gasivske sposobnosti pa so se spoprijele s številnimi

GLOBUS

Dopust zaradi občutljivih živcev

GASTON MONNERVILLET, 66-letni predsednik francoskega senata, je bil na počitnicah v francoskem letovišču Aix-les-Bains. Hrup letal z bližnjega letališča ga je tako motil, da je komandant moral začasno ustaviti vse vaje, piloti pa je poslal na dopust.

Peš iz Indije na Švedsko

V BELEM PLASCU in sandalah je štiri leta potoval 38-letni menih Indijec Belakrišnan po svetu. Na Švedskem mu je nekdo obljudil posebni kuhalnik. Na dolgi poti se je menih prezivil s proučevanjem joge. Nikoli ni postal na enem kraju dlje kot tri dni. Ni imel težav glede hrane in spanja, celo svoj beli plasc si je opral vsak dan. Ko se je vrnil, je lahko v svoji celici premisljeval o dolgem potovanju.

Bikoborba za boj proti bikoborbi

DRUSTVO PRIJATELJEV živali v Barceloni je priredilo pred kratkim veliko bikoborbo. Čisti dohodek predstave bo društvo porabilo za preprečevanje bikoborb.

REKLIS...

»TO SO TI prekleti ... ne, potrebni Združeni narodi, ki nam povzročajo glavobol.«

Harold Macmillan, britanski premier

»POLITIKA JE podobna gradnji stanovanskih hiš: posenci rešitve se pokažejo na koncu vedno najdražje.«

Michel Debre, bivši francoski premier

»ZUNANJA POLITIKA nima nobenega smisla, če za njo ne stoji vojska. Mi smo odpravili vojsko že leta 1868.«

Franc Jožef II., suveren kneževine Lichtenstein

»STRASNO JE, če se moraš starati sam. Moja žena že štiri leta ne praznuje rojstnega dneva.«

Winston Churchill, bivši britanski premier

»IDEALNI MOŽ se od drugih pozna po tem, ker ravna s svojo ženo kot s svojim avtomobilom.«

Heinz Riemann, nemški komik

»STRASTNI KADIVCI ne kadijo med dvema obrokom, temveč jedo med dvečna kajenjema.«

François Sagan, francoska pisateljica

»PLESA JE MORDA dokaz možnosti, toda zelo pogosto zmanjšuje priložnosti, da mož dokaže svojo možnost.«

Red Skelton, ameriški komik

Drugo jutro smo se prebudili precej pozno. Bolje bi bilo, če bi se še pozneje, kajti čakalo nas je še precej neprijetnih ur čakanja in negotovosti. Na ladji se ni dosti spremenilo. Policaja sta zavzela stari položaj. Eden na ladji, drugi pa na obali. Izmenjala sta šefa. Bil je manjši debešen človek, z njim pa je prišel še neki oficir mornarice.

Kapitan je duhovit

Tudi nekaj drugih civilistov je bilo na ladji. Velik in neznansko debel človek je vodil natovarjanje. Delavci so delali dokaj pridno, samo kričali so vse vprek, kakor da se prepričajo, pa so se menda le pogovarjali. Na našem levem boku, ki je gledal proti drugemu bregu široke reke Tajo, se je nabralo čez noč in v zgodnjih jutranjih urah kakih deset trabakul, jadrnic na dva jambora, s katerimi so domačini pripeljali tovor za našo ladjo. Bila je sama plutovina. Vkravali smo jo že v Tangerju, vendar je bilo tukaj v Lizboni neprimerno več. Dve trabakuli sta pripeljali tudi bale zelene morske trave. Trabakule so bile precej velike. Dolge tudi do trideset metrov, vendar je bilo skoraj na vsaki samo po štiri do pet ljudi. Natovarjanje plute ni terjalo mnogo spremnosti številnih delavcev. Z malimi ladijskimi žerjavami, ki jim mornarji pravijo kar roke, so dvigali po šest bal, pritrjenih na kavljne naenkrat kvišku in jih spuščali v podpalubje, kjer sta jih dva delavca zlagala. Kljub temu da je šlo delo hitro od rok, pa trabakule kar niso in niso hotele biti prazne. Nove plasti plutovine so se kazale pod starimi globoko v njihovem trupu.

Od komandnega mosta je prišel kapitan. Prikazal je z glavo proti civilistom in policajema in dejal: »Tu je menda od vsakega rodu vojske po eden, da nas stražijo!«

Povprašali smo ga, če kaj ve, kako je z našo prošnjo, da bi šli z avtobusom v mesto.

»Eh, dragi moji, ne vem, če bo kaj! V potrem dovoljenju piše, da ste študenti, to pa je tako, kot če bi napisali novinarji ali pa še slabše. Zakkaj niste raje napisali, da ste kovači, mizari, kmetje, potem bi še nekako šlo, tako pa...«

Zastrazeni ogled mesta

Čakanje na milost

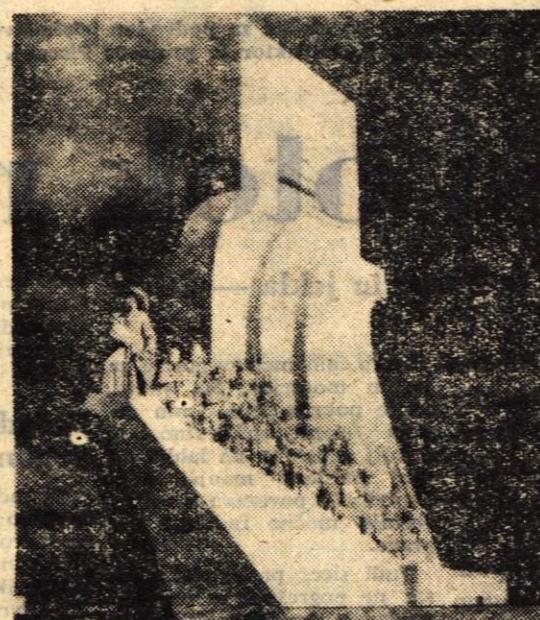
Cakali smo na milost portugalske policije, ali bolje na milost šefa policije v lizbonski luki. Cakali smo do štirih. Ob pol treh, ko bi morali priti z avtobusom, nas je veliki in debeli, ki je vodil natovarjanje obvestil, da pridejo ob treh, ob treh nas je agent obvestil, da se je šofer zapil in da iščejo drugega. Ko smo že povsem obupali, se je pripeljal velik avtobus za 40 ljudi. Bili smo že pripravljeni. Osem Jugoslovjanov je končno le stopilo na portugalska tla. Poklicali so nas po imenih in nas enega za drugim spuščali v avtobus. Bili smo pripravljeni in takoj smo se odpeljali mimo žične mrežaste ograje, ki je obkrožala ladjo v mesto.

Spremljala sta nas dva civilista, oba mlajša, stara od 23 do 28 let. Kadar smo se ustavili, sta nervozno pogledovala, kam kdo gre, in ko smo odrinili dalje, sta nas spet skrbno preštela.

Mesto nas je navdušilo. Prestolnica Portugalske ima kot mnogo drugih mest ostro ločena dva dela. Moderni in stari, prvobitni del mesta.

Okno v svet

V starem delu mesta nas je predvsem navdušila petsto let stara trdnjavica zidana v obliki enega samega stolpa. Pravzaprav ima dva dela. Pravokotni stolp na severni strani, ki predstavlja glavnih del trdnjave, in pa heksagonalno zunanjou utrdbo obrnjeno proti morju, obkroženo z bojnim trdnjavskim zidom kakor ladijski pramec. Trdnjava je dobro ohranjena. Od mnogih zgodovinskih znamenitosti, ki so se dogodile v zvezi s tem stolpom, navajajo zgodovinarji tudi to, da je leta 1497 ladje Vasco da Gama zapustilo domovino prav na tem mestu, ko je iskala morske poti v Indijo. Vasco da Gama se je vrnil po reki Tejo leta 1499 in presenetil svet s svojim junakim dejanjem. Pristal je ob isti trdnjavi, ki ji Portugalci pr-

Kamnit spomenik je bil pred kratkim postavljen v čast slavnim pomorščakom petnajstega in šestnajstega stoletja, ki so s svojimi osvajalnimi odpravami in odkritji utrdili moč Portu-

galske v svetu

tudi slab okus škofov in prelatov tistega časa, ki so v katedralo nanesli vso mogočo šaro, ki pa so jo danes že dodobra očistili.

Ko smo zupuščali stari del prestolnice, ki ga domačini imenujejo Alfama, smo se pomudili še ob modernem spomeniku portugalskim pomorščakom.

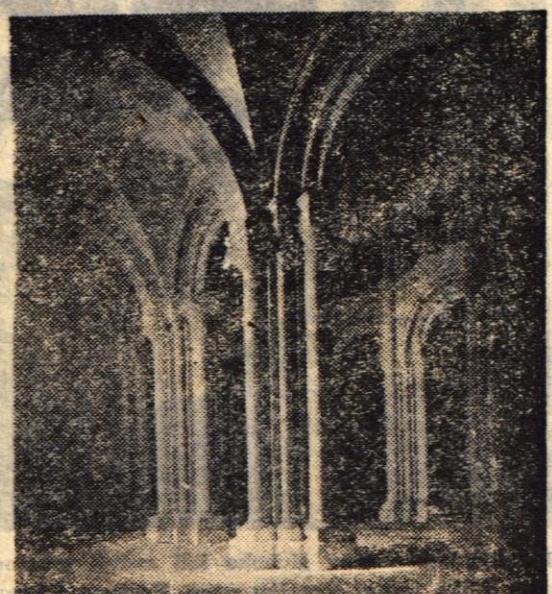
V novem delu mesta

Moderni del mesta je prav tako napravil na nas velik vtis. Stavbe, čeprav velike in mogočne, so zgrajene v zelo prikupnem stilu. Brez sivine in uniformiranosti, ki je tako pogosta pri naših blokih. Mesto je grajeno v širino in ima mnogo zelenih površin. Parki so polni cvetja. Mesto je tudi v tem delu dobesedno posejano s spomeniki. Prevladujejo spomeniki iz brona, in to od 16. stoletja dalje pa prav do današnjih dne. Portugalci ljubijo spomenike. Sicer pa kaže, da jim od kolonij in dežel, ki so jih osvojili in odkrili v preteklosti, kmalu ne bo ostalo nič drugega kot samo spomeniki mož, ki so jih našli in zavzeli. Tega se močno zavedajo in še policist, ki nas je spremljal, je pod spomenikom pomorščakom, kjer je tudi v marmornatem mozaiku karte sveta označena vsa zgodovina portugalskih osvajanj, vzdihnil »Angola, Angola!«. Ogledali smo si še arena za bikoborbe, radijsko in televizijsko postajo Lizbona, nato pa smo se obrnili proti pristanišču.

Spremljevalca sta se skrbno držala ure. Dve uri in pol in nič več. Nismo hoteli nadlegovati, da bi se odpeljali v manj privlačne kraje prestolnice, tja, kjer prebiva delavstvo in revniji sloj prebivalstva. Bilo bi brez dvoma zaman. Tako sta bila očitno, zadovoljna, da sta nama prikazala samo lepe strani svojega mesta in nam prikazala življenje z najlepše strani. Toda na koncu smo videli tudi drugo stran življenja na Portugalskem. Ko nas je avtobus pripeljal skozi vrata pred ladjo, je stala tam skupina kakih desetih otrok in prosila ladijskega kuhanja kruha z rokami obrnjenimi navzgor. Nekateri so kazali na želodce, drugi pa na usta. Kuhan jim je delil kruh, oni pa so se kar tepli zanj. Vse skupaj je napravilo zelo mučen vtis. Policijski šef, ki je poveljeval policajema v modrih uniformah, je nato lastnoročno razgnal skupinico in tako napravil še slabši vtis pred »komunistično« ladjo, čeprav ga je hotel popraviti. Otroci so se nato še enkrat priplazili, pa so jih tudi tokrat spodili. Spremljevacem in šoferju smo izročili v zahvalo pol litra slirovke in se poslovili.

Ob ladji sta stali samo še dve trabakuli. Natovarjanje se je bližalo koncu. Ko je Lizbona drugič objela tema, je ladja »Bratstvo« zapustila njen pristanišče.

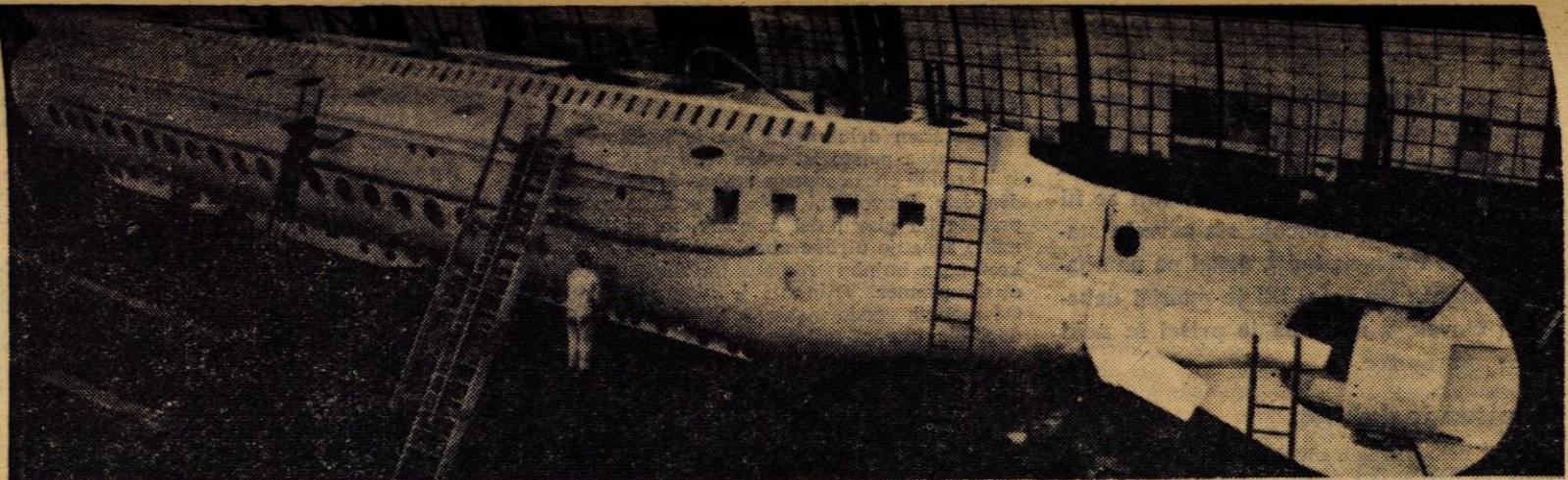
Mito Trefalt

Romanska stran ladje lizbonske katedrale iz 13. stoletja

Lizbonska katedrala

Lizbonska katedrala — zgrajena v romanskem stilu z normanskimi značilnostmi — je bila postavljena po letu 1147, vsekakor v dvanajstem stoletju na pobudo prvega portugalskega kralja Alfonса Henrika. Kralj Diniz je na prehodu iz trinajstega v štirinajsto stoletje dogradil samostan, kapelo in vzhodno krilo v slogu, ki prehaja v gotskega, in končno kapelo Bartolomea Joanesa v čistem gotskem stilu. Katedrala sicer ne pomeni ne vem kakšne znamenitosti, saj je bila večkrat zaradi potresov pravljena, k mešanici stilov pa je pravilnega

Po šestih mesecih so v Montjeyu v Švici zgradili podmornico, ki bo služila za podvodno izletništvo. Na sliki vidimo 30 metrov dolgo podmornico, ki je zdaj dokončana. Podmornico pa morajo še notranje opremiti. Konstruktor je profesor Piccard.

Najmanjši otok na svetu

Profesor Piccard ne miruje — Otok iz železa in jekla — Širje može odkrivajo morske skrivnosti

STO TRIDESET KILOMETROV jugovzhodno od francoske riviere, med Kap Rouxom in otokom Korziko, se ziba na valovih otoček, ki je na prvi pogled podoben boji oziroma svetilniku. Dviga se 16 metrov visoko nad morsko gladino in zasluži upravičeno naziv najmanjšega otoka na svetu, kjer prebivajo ljudje, saj meri njegovo podnožje le dober kvadratni meter. Tam je trenutno profesor Piccard s svojimi sodelavci in poizkuša iztrgati morju čimveč njegovih skrivnosti.

Idealna raziskovalna postaja

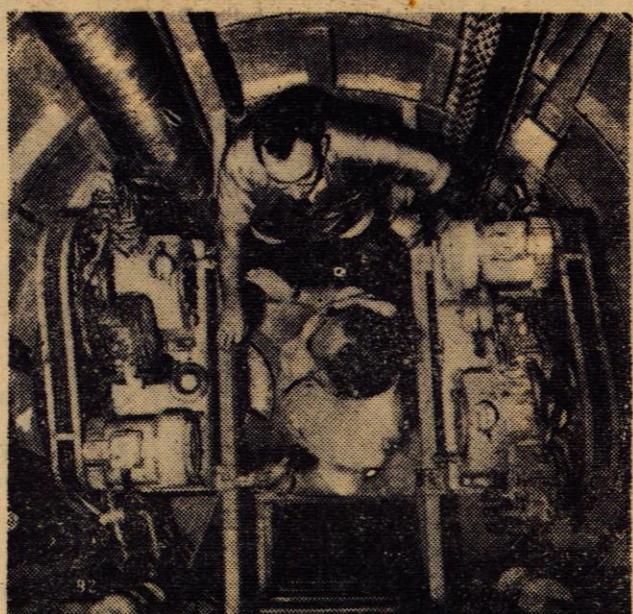
Profesor Piccard meni, da je sedaj končno postavljena **idealna raziskovalna postaja**, s katero bo mogoče raziskovati in reševati najrazličnejše oceanografske in

biološke probleme na mestu samem, namreč kar sredi morja. Tega prej ni bilo mogoče.

Postaja je tako dobro opremljena, da lahko posadka za tri mesece prekine vsak stik in živi le od zalog. Tako ima na primer s seboj

12 kubičnih metrov goriva za pogon motorjev. Na strehi, ki je pokrita le s 3 mm debelo železno pločevino, je dovolj prostora, da lahko na njej pristane manjši helikopter. Za povezavo s celino skrbijo močne radijske naprave.

Tudi sicer prebavci ničesar ne pogrešajo in en sam pogled v spalne kabine in v kuhinjo pove, da je vse urejeno po najsodobnejših načelih, kjer so prostori izredno smotorno izkorisceni. Po strみih stopnicah se pride v strojnico, kjer delata dva motorja Daimler-Benz peklenski hrušč, ki pa se v ostalih prostorih komaj sliši. Od tam dobiva postaja tudi elektriko od 110 do 220 voltov napetosti, ob različnih prekinitvah pa imajo na razpolago baterije.

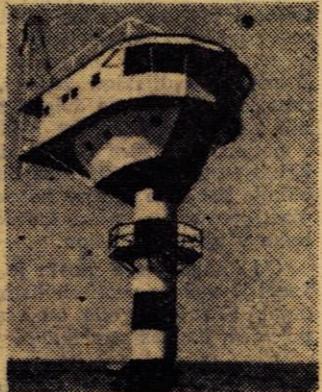
Petindvajset metrov globoko leži zadnji prostor, v katerega lahko vstopi človeška noga. Profesor Piccard razlagata sliki delovanje dveh kompresorjev za izravnavanje ravnotežja

tudi neznaten vijak, pri katerem priteče v prostor morska voda, ki jo znanstveniki potrebujejo za razne preizkušnje in analize.

Posadka ima pogum

Na račun te postaje je bilo izrečeno veliko pohval. Ko so med drugim rekli profesoru Piccardu, da je s tem podjetjem prikazal veliko poguma, je odvrnil: »Ne, gospodje. Jaz sem postajao le skonstruiral — pogum imajo pa drugi — posadka!«

Izdelavo te postaje je finančirala francoska država. Na vprašanje, koliko je stala, se konstruktor le smehlja, obenem pa zatrjuje, da ni bila toliko draga, kakor je videni.

Na sliki ni svetilnik, pač pa nova raziskovalna postaja, s pomočjo katere bodo raziskovali morje in življenje v njem. To, kar se vidi na sliki so le pomočni prostori, glavni laboratorijski so pod vodo

ZANIMIVOSTI

»Zračni« rečni kanal

Kavkaška reka Čandžaj teče skozi globoke kanjone Malega Kavkaza, toda ko priteče na stepo, se blizu Kirovada izgubi v zemlji. S tem izgubi stepska zemlja prepotrebno vodo.

Od mnogih projektov so izbrali gradnjo zračnega kanala. Montiran bo iz izdelanih kovinskih delov in postavljen na dvestotih jeklenih stebrih. Reko bodo zajezili in usmerili vodo v kanal.

TV na kljunu ladje

Za kontrolo vožnje ima ladja »Esso Deutschland« na razpolago sodobne televizijske naprave. Ker kapitan zaradi velike dolžine ladje s komandnega stolpa nima pogled nad sprednjim delom, kar je posebno pomembno pri plovbi v pristanišču, je spredaj nameščena snemalna kamera, ki s pomočjo sprejemnika nudi sijajen pregled brez naprezanja. Razen tega je tam nameščen močan 10 kilovatni žaromet, ki osvetjuje pot pred seboj 400 metrov daleč in omogoča televizijsko snemanje tudi ponocí.

Avtomati za bencin

V PARIZU so bili pred kratkim postavljeni širje avtomati, pri katerih si lahko vozniki sami preskrbijo bencin. Avtomati delajo samo ponoči, ko so bencinske postaje zaprté. V avtomat se vrže pet kovancev po en frank in iz avtomata priteče pet litrov bencina.

Otrok in vzgoja

VZGOJNA SREDSTVA so mnogovrstna. Posamezna vzgojna sredstva lahko koristijo, prav tako tudi lahko škodujojo. Pomanjkanje prave mere v vzgoji je glaven povzročitelj vzgojnih napak. Človek se rad nagiba le k skrajnostim, ki jih opazimo tudi pri vzgoji.

Starši so v svoji vzgoji prenehki ali prestrogi. Otrok postane tako preveč razvajen ali pa živi v stalnem strahu. Otroku - razvajencu starši prihranjujejo vse težkoče in mu onemogočajo, da bi se preizkusil in uril v samostojnosti. Nagonsko se tak otrok postavi za gospodarja v hiši, namesto ljubezni pa vrača staršem sovraštvo, zakaj kot da bi se hotel maščevati za svojo z razvajanjem zmanjšano življenjsko sposobnost.

Mladostna bluza z naborki bo pristojala predvsem vltvinom dekletom in ženam. — Prav tako kot h kritu jo lahko nosimo k športnim hlačam.

RECEPTI

Praženi vampi

1 kg vampov, slana voda, jušna zelenjava, lоворov list, 40 dkg krompirja, 1 žemlja, 10 dkg olja ali masti, 10 dkg čebule, 1 dkg česna, zelen peteršilj, poper, sol, juha, parmezan.

Kuhane vamppe zrežemo na rezance. Na rezance zrežemo tudi olupljen krompir in žemljo. Na maščobi razgrejemo rezano slanino, dodamo seseckljano čebulo in jo zarumenimo. Nato dodamo seseckljani česen, zelen peteršilj, vamppe, krompir in žemljo, popopramo, solimo in malo zalijemo z juho, premešamo in pokrito dušimo do mehkega. Ko je krompir mehak, narahlo premešamo in po potrebi še malo zalijemo z juho. — Naložimo v sklede ali na krožnik, potresememo z naribanim parmezanom in ponudimo.

Kokošji golaž

10 dkg prekajene slanine, 1 čebula, 1 kokoš ali petelin, paprika, sol, korenček, peteršilj, krompir, majaron, limonina lupinica.

Na drobno rezani slanini prepräžimo čebulo, da zarumeni. Dodamo uležano razkosano kokoš ali petelin, papriko, sol, korenček in peteršilj; vse to zalijemo z zajemalko vode in dušimo, da se meso zmehča. Nato dodamo olupljen na koščke rezan krompir, malo majorona in limonine lupinice, ter pokrito dušimo, da se zmehča, tudi krompir. Večkrat premešamo. Ko je vse mehko, zložimo meso na sredo plitve sklede, naokrog naložimo krompir in vse skupaj polijemo z omako.

mu razumu in izbrati zlato sredino, ki je ne moremo natančno določiti. Saj vsak posameznik je svojevrstno bitje, ki doživlja vzgojo na svoj način in tudi na njegovo reagira.

Stroga vzgoja

OTROCI PA, ki jih starši prestrogo vzgajajo, se nagnajo izven družine k posebnemu divjaštvu in pretirani razposajenosti ter se na ta način sproščajo.

Starši so v svoji vzgoji preveč ali premalo zahtevni. V prvem primeru je otrok preobremenjen, v drugem pomehkužen.

Starši otrokom premalo ali preveč zaupajo. Premalo zaupajo svojim otrokom, ker so prepričani, da je človek slab in da ga je treba zato zlasti v otroških letih z mnogimi zapovedmi in pravici vzgajati. Otrok je utesnjen v svojem odločanju in išče zaupanje drugje, medtem ko se od staršev notranje oddaljuje.

Zaupljivost staršev

PREVELIKA ZAUPLJIVOST staršev se pa včasih tudi bridko maščuje. Popolna svoboda mladega človeka nekako opijani in ga skoraj nujno vodi k razbrzdanosti.

Ce prenišljujemo o teh skrajnostih, se seveda vprašamo, kakšna je prava mera. Skušajmo slediti zdrave-

Mali nasveti

Kristalne vase

KRISTALNE VAZE lepo očistimo s kavno usedlino. Dve žlici kavne usedline damo v vazo, dolijemo malo vode in kanec kisa, nato pa vse dobro pretresemo. Vaze postanejo še bolj bleščeče, če dodamo mešanici še malo plavila za perilo.

Porcelanaste vase

PORCELANASTE ali lončne vase čistimo z mlačno milnico; speremo jih v čisti hladni vodi. Trdo vodo, kakšna je zlasti v gorah, zmeščamo z dodatkom boraksa; taka voda je prijetnejša za umivanje.

Vodenе barve

VODENE BARVE v tubah, ki so postale trde, spet napravimo uporabne, če jih vzamemo iz tub in raztopimo v vodi, ki smo ji dodali malo glicerina.

Pranje robcev

PRANJE ROBCEV ne bo tako neprijetno, če bomo dali namakalni vodi pest soli in pustili robce, da se bodo namakali vsaj dvanaest ur. Tako bomo dosegli, da se bo sluzasta snov odlepila.

Svilnih robcev ne peremo z milom. Dobro jih premečkamo v milni peni, splaknemo v mlačni vodi, nato pa jih še vlažne zlikajmo.

Pletenine si vse bolj utirajo pot na trg in vsak dan imajo več občudovavk. Za v službo, potovanje ali v šolo vas bo toplo spremljala pletena obleka

Lepotilna maska za suho kožo

IZ DOMACIH sredstev si lahko pripravimo zmes, ki si jo damo na očiščen obraz in pustimo učinkovati 10 do 20 minut. Starejšim ženam in tistim, ki imajo suho kožo, bo dobro dela naslednja maska:

Vzele bomo nekaj očiščenega olivnega olja ali ribjega olja ter vanj vkapali rumenjak, nato bomo pa zmes dobro zmešali. Z njim si namažemo očiščeni obraz in vrat. Lahko pa maski dodamo tudi malo limoninega soka in kvasa.

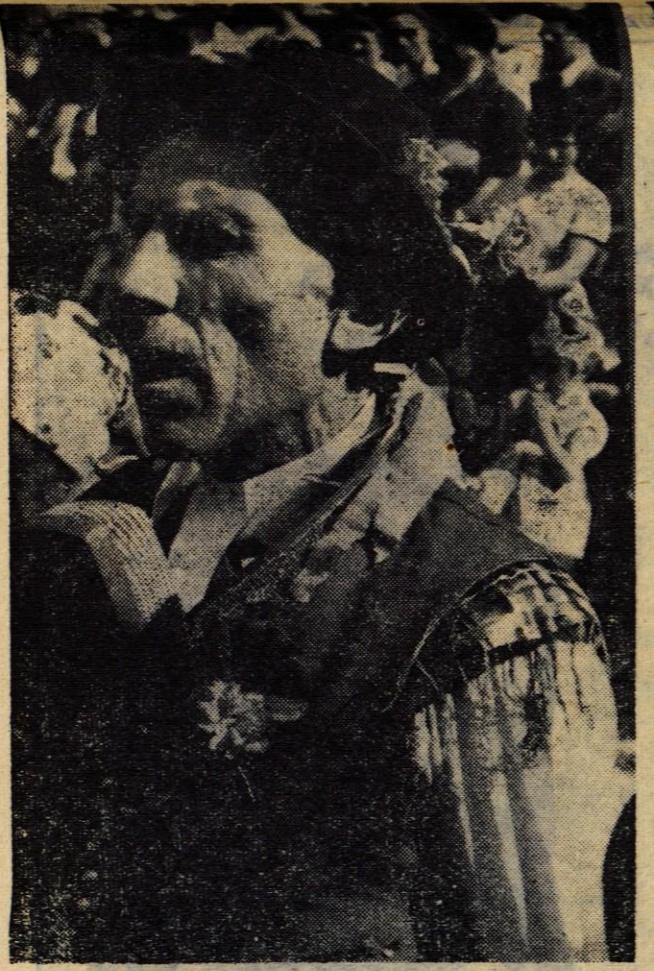
Maska za mastno polt: Za mastno polt je učinkovita naslednja mešanica:

Jogurt mešamo z enako ko-

njažemo obraz. Ko se maska posuši, jo s čistimi prsti narahlo zdrgnemo v polkrogih z obraza, preostanek pa si izmijemo s toplo vodo.

Nespečnost

VZROKOV za nespečnost je več. Pogosto ne moremo zaspasti zaradi prevelike utrujenosti, razburjenja, preobilne večerje ali tudi zato, če smo popili preveč črne kave. V primeru, če je nespečnost trajnejša, a smo sicer zdravi, nam koristi topla kopel pred spanjem.

10 gorenjskih in ljubljanskih alpinistov je v 20 dneh osvojilo

14 vrhov Kavkaza

Čeprav vzpon na 5160 metrov visok Elbrus ni težak, so odpravo naših alpinistov v izhodiščnem taborišču najprej preizkusili

V ZAČETKU AVGUSTA je pod vodstvom znanega alpinista in družbenega delavca dr. Mihe Potocnika odpotovala v Sovjetsko zvezo skupina devetih gorenjskih alpinistov. Odprava je imela v načrtu osvojiti Elbrus (5160 m) — najvišji vrh evropskega dela Sovjetske zvezde, razen tega pa se povzpeti še na nekatere druge vrhove kavkaska pogorja. Alpinisti, med katerimi je bilo pet članov gorenjskih planinskih društev — Ekar, Valant, Žvokek, Jamnik, Keše — so se minuli teden vrnili z nekaj manj kot enomesecnega potovanja; izkoristili smo priložnost in jih zaprosili, da nam povedo kaj več o zanimivi poti.

Udobna vožnja

Z vlakom so člani odprave potovali iz Beograda prek Budimpešte, ki so si jo tudi ogledali, v Sovjetsko zvezo pa so prišli pri znani vstopni postaji Cop. Tam so vlaku zamenjali kolesa, ker so sovjetske železnice nekoliko širše kot drugod po svetu. Vseskozi so se vozili v udobnih kupejih, kamor so vlakovni uslužbenici kar na prej prinašali čaj, tako da je bila dolga vožnja do Kijeva kar prijetna. V glavnem mestu Ukrajine so se ustavili. Počitek so izkoristili za ogled mestnih zanimivosti in jugoslovenske razstave (kjer so se za več kot 20 dni poslovili od jugoslovensko pripravljene hrane, ki so jo sicer kuhalo domačini), razen tega pa so se v Dnjepru tudi okopali.

Iz Kijeva je naše alpiniste vlak peljal ob Azovskem

morju mimo velikega mesta Rostova v Pjatigorsk, od tam pa so se z lokalno že-

Člani kranjskega alpinističnega odseka KEŠE, EKAR in JAMNIK med sestopom z Džan tu Gana, ki so ga v kavkaskem pogorju osvojili kot zadnji vrh. Levo v ozadju se vidi vrh Elbrusa (5610) — najvišje gore v evropskem delu Sovjetske zvezde

leznico prepeljali do Kislovodska, kjer so prvič prišli v stik z dvema zastopnoma tamkajšnje planinske organizacije, katere člani so prav te dni vrnili obisk in obiskali naše Julije.

Vizuelno

srečanje z Elbrusom

Na poti z avtobusom proti planinskemu taborišču v vzhodno Kavkaz so naši junaki prvič videli močen kopasti vrh visokega Elbrusa. Omenjeno taborišče je prav svojevrstno. V njem živijo in se pripravljajo na vzpone domači alpinisti.

Pogled na več kot 400 metrov visoko Šeldo v pogorju Kavkaza je članom slovenske alpinistične odprave dobro del, saj so si po dokaj lahkem na Elbrus že zeli tudi tehnično zahtevnejši smeri, kjer bi laže lahko pokazali svojo dobro pripravljenost

Bodoči smučarski center

Prvi dan vzpona proti Elbrusu so člani odprave prišli do bivaka Perjut, na višini več kot 4000 metrov, kjer je bilo razen oskrbnice tudi precej domačih planinov.

Ti smejo le do tu, za pot naprej pa morajo v izhodiščnem taborišču izdati posebno dovoljenje! Kot rečeno, so ga naši imeli, zato so si naslednji dan ogledali teren za »naskok« in aklimatizirali, s čimer so imeli nekateri zaradi precejšnje višine dosti težav, zanimali pa so se tudi za prejšnji in bodoči obisk Kavkaza. Izvedeli so, da bodo tu do 1965. leta zgradili mogočno žičnico, ki bo imela zgornjo postajo pri 4500 metrih. Okolica Perjuta bo tako v prihodnjih letih postala sovjetски smučarski center, saj so

pogoji za zimske športe tam izredno dobrati; tako vsaj li; ker pa je bila kovinska, jo je prej dvakrat zadela šestrela!, velja kot meja med Evropo in Azijo. Zgoraj je tudi posodica, v katero odda listek s svojim imenom (dobiš ga že v taborišču), listek, ki so že notri, pa odnesi v taborišče, kjer na ta način vodijo evidenco o obisku na vrhu Elbrusa.

Kavkaski rekord

Naši alpinisti so med vovanjem v kavkaskem pogorju »postavili« vzdiganja vreden rekord — v 20 dneh so osvojili nič manj kot 14 vrhov, o čemer so gostitelji govorili z velikim spoštovanjem.

Koliko velja ta rekord, naj primerjamo s podatki o uspehih tujih alpinistov v tamkajšnjih gorah.

Austriji so na primer pred slovensko odpravo v 30 dneh zavzeli 3 vrhove, Bolgari, ki so bili tam neposredno pred našimi, pa so prav tako v 30 dneh osvojili 6 kavkaskih vrhov. Seveda nobeden izmed teh vrhov (ki so bili na njih naši in tudi avstrijski in bolgarski alpinisti) ni nižji od 4000 metrov, vzponi nanje pa trajajo tudi po več dneh. Našim je to uspelo v dveh skupinah, ki sta ločeno in celo brez vodnikov (ugled jim je v tem času nameč precej porasel!) stali na Nakratovu, Dongu Zornu, Ulukari, Seldi, Piku Šurrovskega, Baš Kari, Gadilu, Lekziru, Piku volnije Španje, Bzeduhu, Džan tu Gani in Biskugni (seveda tudi na obeh vrhovih Elbrusa). Običejno eno osnovno šolo (skupaj z otroškim oddelkom

— v Angliji nameč začno

otroci hoditi v šolo že s petimi leti) in eno srednjo. Po seboju naše učiteljice izvedo mnogo zanimivega in vidijo marsikaj, kar bi prišlo prav tudi na naših šolah.

Zgoraj povabimo v Castlehaw mlaude Oldhamovce, ki so bili v Kranju, da bi ob zvokih Boštanove harmonike in gramofona zaplesali z nami in se zabavali ob družbenih igrah.

J. Ž. Zontar

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

Nesreča - največje družbeno zlo

PRAVIVO, DA JE JESEN najlepši letni čas in da narava pobarva listje na drevesih. Takrat je najlepše v gozdu, ko hodiš po potah in ti pod nogami šumi listje. Če pa se ozreš na drevesa in če si malo bolj pozoren, lahko sliši žolno in vidiš veverico ter druge gozdne živali, toda to ni vedno tako, posebno ne za ljudi na deželi, ko morajo pograbit stelje za živino. Zgodilo se je takole:

Doma so bili trije otroci, mati in oče. Takrat so se namerili otroci z očetom v gozd po stelje. Vpregli so dva konja v težak kmečki voz, s seboj pa so vzeli grablje in seveda malo malice. Ko so prišli v gozd, je oče ustavil konja in se razgledal, potem so začeli z delom. Žena mu je tisti dan še posebno naročala, naj pazi na otroke in nase, kot bi nekaj slutila.

Kup stelje se je kar hitro večal in oče je začel nakladati na voz. Ko je naložil, so konji potegnili težko breme. Nenkrat so razigrani otroci zapili in se spogledali. Oče pod težkim vozom, konji so rezgetali in skakali. Stekli so domov po mamo in zdravnika. Mrtvega očeta treh otrok so potegnili izpod voza. Ugotovili so, da je oče ležal pod vozom dalj časa in da so ga otroci zagledali prepozno. Tako je družina izgubila očeta.

Anda Miklavčič,
osnovna šola »Simona Jenka«

Prijetno je bilo na Stenjaku

Košček premoga priponoveduje...

CEPRAV JE ŠELE tretji dan, ko so se po dveh mesecih in pol brezkrbnega počitniškega življenja zopet odprla šolska vrata in je šolski zvonec prekinil veselo otroško čebljjanje, smo se vseeno namenili, da objavimo zgodbico iz življenja v razredu. Napisala jo je dijakinja osnovne šole »Simona Jenka« Mojca Bunc.

Ležal sem globoko pod zemljo v rudniku. Bila je ranil niti mojega lepega črvenca tema. Vsa naokrog je bila tišina, le nekje daleč sem zdaj pa zdaj zaslišal ropot.

Nekega dne pa so se v našem rovu zableščale jamske svetilke. Jaz in moj brat poleg mene sva se zbudila. — Strah naju je postal, a nisem upal dihati. Kar oddahnil sem si, ko sem zagledal, da so začeli kopati na drugem koncu rova. Kmalu so odkopali že vse moje brate in na vrsto sem prišel tudi jaz. Zagledal sem črno postavo, ki se je premaknila, dvignila kramp nad glavo in tedaj sem si mislil: »Zdaj je

kar letete mimo mene. Brnejo mi je okoli ušes in zeblo me je v dolgi nosek. Vožnje je bilo konec šele pred veliko stavbo z napisom »SOLA«. Razveselil sem se, ko sem videl, kam me peljejo, saj še nikoli nisem videl šolskih klopi in črne table. Tam pa so nas spet ločili v posamezne prostore. Mene in še nekaj črnih bratcev so odnesli v majhnem zavojku v 1. razred in me postavili poleg peči. Kar prijetno in toplo mi je bilo, ko sem že nekaj časa ležal v razredu in se razgledoval. Naenkrat se je oglasil šolski zvonec in skozi vrata so pritekli majhni, veseli otroci, skoraj bi lahko rekel — palčki. Za njimi pa je v razred stopila tovarišica učiteljica. Postavila se je pred tablo in glasno zavpila »Mirno!« Otroci so stali kakor vojaki. Zopet se je slišal glas tovarišice »Sedite!« Otroci so sedili vsak na svoj stolček in dali roke na hrbel. Bila je ura računstva. Poslušal sem in si skušal zapomniti vsaj ne-

kaj številko, toda zaman. — Skozi eno ulo noter, skozi drugo ven.

Tedaj je učiteljica dejala: »Jurček, naloži v peč!« Iz zadnje klopi je stopil majhen črneli deček. Vzel je lopatko in zajel nekaj črnih bratcev, med njimi tudi mene. Ko je deček odprl vratca peči, sem zagledal žarečo žerjavico. Tedaj pa »shop« in znašel sem se v peči. Posta-

**mlada
rasa**

jalo mi je vedno bolj vroča in končno sem žarel še bolj kot samo sonce. Od te grozovite vročine sem se razglebil v siv pepel, ki ga je hišnik po končanem pouku odnesel na smetišče.

Tako se je končalo življenje majhnega črnega koščka premoga.

Najdražji svetilnik

svetilnik. Skozi nočno temo, ob spremeljanju šumenja morskih valov, ki se razbijajo v steno daleč prek morske gladine, pošilja svoje bleščče svetilobo. Svetilnik so Franci začeli graditi 1584. leta in ga dokončali 1611. Torej polebil 27 let so zidari in arhitekti delali, da so končno utrdili razkošne prostore za vladarja in njegovo spremstvo. V svetilniku so urejeni tudi prostori za cerkev.

Govori se, da je to najdražji svetilnik na svetu. Je na ustju reke Gironde v Biskajskem zalivu. Stena, na kateri je sezidan, je visoka 30 metrov, a svetilnik sam 62 metrov. Svetiloba tega svetilnika se vidi celo 40 kilometrov od obale. Ceno, ki ga je človeštvo plačalo zanj, je svetilnik prav gotovo zaslужil. Zakaj, če ga ne bi bilo, kdo ve, koliko bi še izginilo ladij pod morsko površino in koliko tisoč ljudskih žrtev bi pogolnili peneti valovi v Biskajskem zalivu. Računajo, da se je v Biskajskem zalivu pred izgraditvijo tega svetilnika ponoči razbilo in potonilo pre dva tisoč velikih ladij.

V preteklosti je ta dragocena zgradba služila nekim francoskim vladarjem kot rezidenca.

I mel sem dve hčerki: Aliso in Adriano. Alisa ima devet, Adriana pa pet let. Kadar se igrata, kličeta ena drugo Til in As. Poreklo prvega imena je malce nenavadno. Til se imenuje devetindvajsetletna sestra naše priateljice Ingrid. Vsi jo občudujemo: Til je črnopolta lepotica, hči očeta črnca in bele matere. Alisa — zato ker je starejša in boljše izgovarja — je preprosto zaplenila to ime. To pa večkrat razjezi Adriano. Da jo potolaži, jo Alisa imenuje Olga in tako se njuna igra lahko nadaljuje.

— V redu! — odgovori Alisa raztreseno.
— Potem sem jaz starejši otrok, — reče Adriana.

— Ni govora — odgovori Alisa, ne da bi vzdignila oči od knjige.

Tri zgodbe

— Potem bom jaz teta — reče Adriana.
— A, ne — odgovori Alisa.

Adriana se popolnoma razčalost. Potem jezo reče: Toda, jaz vendar moram biti nekdo!

Nekoga poznega popoldneva pride Alisa k meni in reče:

— Tatek, jaz sem zaljubljena.

— Zares? — vprašam.

— Da, že od danes zjutraj — odgovori ona.

Pove mi, da jo je neki deček iz njenega razreda vprašal, če hoče, da gre z njim. In ona je pristala.

— Kaj pomeni to, da gre neki deček z neko dekllico? — vprašam radovedno.

Ona odgovori:

— Deček in deklica gresta v park in sedeta na klop.

— In sta vidva že to naredila? — vprašam.

— Sla sva v park — odgovori ona — toda ni sva mogla sesti. Klopi v parku so bile vse za sedene. —

Nekoč se je Adriana hotela igrati mamo in očeta. pride k Alisi, ki se je poglobila v v branje.
— Igrajva se očeta in mamo — predlagata Adriana.

Zadnja štiri leta je bila zahodnonemška kinematografija v hudi krizi — tako finančni kot umetniški. Več filmskih družb je propadlo ali se združilo z drugimi in še nekatere čaka ista usoda. Filmska produkcija ves čas pada in bo padla tudi letos — vendar pa kljub temu letošnje leto ni popolnoma črno za nemški film. Nekateri novi filmi namreč obetajo biti zanimivi in razveseljivi kot znamenja procesa, ki je že v teku in ki bi ga optimistično lahko imenovali začetek preporoda nemškega filma.

Neodvisni

V Zahodni Nemčiji je namreč začelo delati nekaj nadarjenih mladih ustvarjavcev, ki si — večinoma neodvisno od velikih filmskih družb — prizadevajo, da bi dvignili raven nemškega filma. Na prvem mestu je treba omeniti mladega berlinskega producenta **Hans-Jürgena Pohlenda** (27 let), ki je zrežiral »**Tobbyjač**« (življenje jazz-glasbenika) in kot producent omogočil režijski debut **Herbertu Veselyju** v znanem filmu »**Kruh zgodnjih let**«. Vesely zdaj že tudi nadaljuje svoje delo z adaptacijo »**Mačke in miši**« Güntherja Grassa — zgodbe o mladeniču, ki se skriva pred družbo. (Kot zanimivost: vse zunanje prizore tega filma bo v Gdansku posnela poljska ekipa.) Pohlendovo stališče naj ilustrira njegovo mnenje, da je že čas, da zahodnonemška kinematografija pogleda v oči problemom sodobne Nemčije.

Zanimiv in morda najneavadnejši med letošnjimi filmi pa je »**Zamuda v Marienbornu**« z Josém Ferrerjem v glavni vlogi. Zanimivo je namreč finansiranje tega filma: koprodukcija med dvema producentoma in nemško televizijo. Režiser filma (najprej ga bodo predvajali na televiziji) je obetači **Rolf Hädrich** (31) z nemške televizije. Film bo verjetno dvignil nekaj prahu, saj obravnava poskus mladega begunca, da bi pognil iz sovjetske cone z ameriškim vojaškim vlakom, a ga po štirinajstnem postanku na obmejni postaji Marienborn predaja.

Avtor zgodbe tega filma je pomembna osebnost novega nemškega filma — **Will Tremper** (režiser zelo uspešega »**Poleta v Berlin**«), ki

je obenem verjetno tudi najbolj sporna osebnost nemškega filma. Začel je kot novinar in politični reporter berlinskih dnevnikov. Napisal je scenarije za tri filme Horsta Buchholza, nato pa po lastnem scenariju zrežiral »**Polet v Berlin**«. Sedaj je zrežiral svoj drugi film »**Noč brez konca**« o skupini ljudi, ki so prisiljeni prezeti noč na letališču Tempelhof in o tem, kako to vpliva na njihove osebnosti.

Poslovnost je važna

Tremper ima zelo izdelano stališče do nemške kinematografije in pravi: »če bi nam uspelo zlomiti moč starih nemških distributerjev in dobiti več mladih producentov, bi to pomenilo začetek resničnega preporoda nemškega filma. Na tem področju imamo samo tako imenovane umetnike — pisatelje, režiserje, igravce — nimamo pa poslovnih ljudi s smisлом za ustvarjalno umetnost... Mislim, da delati filme pomeni več kot režirati, igrati ali pisati scenarije. Treba se je naučiti tudi poslovnosti... Preporod bodo seveda morali sprožiti ljudje, ki že delajo v nemški kinematografiji — mislim na mlade ljudi. In teh imamo nekaj...«

Med mladimi, zdravimi distribucijskimi družbami, karšnih si želi Tremper, je treba omeniti »**Atlas film**«, ki vse od svoje ustanovitve pred tremi leti vodi dosledno politiko uvoza samo najkvalitetnejših tujih del (od tudi podpiranja kvalitetnih domačih filmov (»**Kruh zgodnjih let**«). Ob tem je razveseljivo dejstvo, da je »**Atlas film**« finančno izredno uspešen!

Zal, ne bi mogli trditi če sa podobnega o skupini mla-

Možnosti preporoda

Pogled v zahodnonemško kinematografijo

»**Noč brez konca**« režiserja in scenarista Willa Tremperja spada v vrsto tistih del mladih zahodnonemških ustvarjavcev, ki obetajo ponovno dvigniti ugled nemškega filma

dih ustvarjavcev, ki je lani na oberhausenskem festivalu kratkega filma objavila manifest proti sedanemu sistemu v nemški kinematografiji in si pridobila ime »**oberhausenska skupina**«. Ta skupina namreč finančno nima posebne sreče, saj je le enemu njenih članov uspelo dobiti državno podporo za celovečerni film. Vsi ostali se bodo najbrž preselili k nemški televiziji, kjer za svoj drugi program, ki je pred kratkim stekel, potrebujejo mnogo ljudi. Vendar bo ta skupina tudi letos gotovo ustvarila več zanimivih kratkih filmov, predvsem dokumentarcev. Naj omenimo samo **Trobela in Tichawskega**, ki zbirata gradivo za dokumentarni film o petnajstletnem »**Adenauerjevem obdobju**«, ki naj bi prišel v kinematografe proti koncu leta,

vim umikom s političnega opra. Razen tega naj omenimo še vodjo te skupine dr. Alexandra Klugeja, ki pravljiva svoj prvi celovečerni film »**Stalingrad**«, v katerem se bo spoprijel z »mitom Seste armade«.

»Papanov kino«

Ob svežini in obetih nadarjenih mladih zahodnonemških ustvarjavcev načrti in delo starejših režiserjev, ki jih mladi nekoliko cinično imenujejo »**Papanov kino**« — ne pritegnejo največje pozornosti. Kurt Hoffman, mojster satirične komedije, bo po svoji glasbeni komediji s Caterino Valente moral v »**Gradu Gripsholm**« pokazati marsikaj, da si bo povrnil ves ugled. Wolfgang Staudte ni po slovesu od DEFA ustvaril še nič posebnega. Rolf Thiele (Deklica Rosemarie, Lulu) se je po poloniji (čeprav ne finančni) komediji »**Črno - belo - rdeči baldahine**« na srečo vrnil k svojim analitičnim študijam sodobne žene: »**Venerin grč**« (sedem deklet se v samotni hiši pogovarja o svojih problemih — v filmu ne nastopa noben moški!) in »**Moral 63**« (z Nadjo Tiller), ki ga napovedujejo ko nekako nadaljevanje »**Deklice Rosemarie**«, utegneta biti zanimiva.

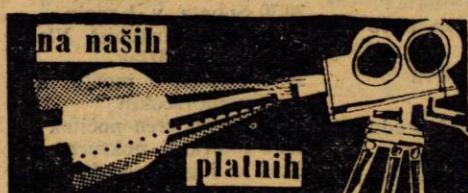
Seveda tudi stara generacija ni zadovoljna s sedanjo organizacijo in položajem v nemški kinematografiji. Tako je na primer Helmut Käutner zelo piker o sedanjem položaju (»če ljubiš umetnost in bi jo rad ustvaril v nemškem filmu, jo moraš vanj vtihotapiti«) in bo verjetno dal najboljše od

sebe v tujini. Najprej bo posnel »**Dnevno sobo**« v Angliji, nato pa komedijo v Franciji. V tujini (pri nas!) snema tudi Bernhard Wicki (»**Most**«) — in sicer »**Obiske**« po Dürrenmattu s Quinnom in Bergmanovo.

Kot že omenjeno, je tudi finančni položaj zahodnonemške kinematografije kritičen: produkcija pada (lani 69, kar je skoraj polovico manj kot v razvretu petdesetih let, letos verjetno ne več kot 50 do 60), obisk pada. Nemški filmlarji upajo na pomoč s strani zakonodaje in pripisujejo skoraj vse finančne težave televiziji. Vendar pri tem pozabljujajo, da večina njihovih filmov (tudi letos) zaslubi eno samo ime: kič. Povrh tega nemški producenti še do onemoglosti izkoriscajo nekatere popularne teme: tako je npr. »**Rialto-film**« posnel že 13. film po Edgarju Wallaceu, obeta se enaka serija o Sherlocku Holmesu in posredno zelo uspelem »**Zakladu v Srebrnem jezeru**« (tudi serija Karla Maya — najprej »**Winnetou**« v treh delih).

Glede na tako stanje v starih družbah in na nasprotno sveže ustvarjalne sile v mladih neodvisnih skupinah — utegne biti letošnje leto kritično za celotno organizacijo zahodnonemške kinematografije. Zakaj nova, nadarjena generacija filmskih ustvarjavcev, ki je prodrila po stranskih poteh, kaže tudi odločnost, da spremeni sam sistem v nemški kinematografiji in tako omogoči splošen dvig kvalitete nemškega filma.

Dušan Ogrizek

»**SABRINA**« znanega ameriškega režiserja Billyja Wildera je izredno prikupna komedija s še bolj prikupno Audrey Hepburn v glavni vlogi. Igrata še William Holden in Humphrey Bogart. Lahkotna, toda odlična zabava!

»**POD OKRILJEM NOĆI**« angleškega režiserja Davida MacDonalda je zgodovinska pustolovka iz obdobja angleške državljanke vojne. Glavni vlogi igrata George Baker in Silvia Syms.

»**ZADNJI VLAK IV. GUNN HILLA**« Američana Johna Sturgesa štejejo za enega najboljših westernov zadnjega časa. V glavnih vlogah nastopata Kirk Douglas in Anthony Quinn.

RADIJSKI

SPORED

OD 7. SEPTEMBRA DO 13. SEPTEMBRA 1963

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.05, 5.05, 6.00, 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA

- 8.05 Poštarc v mladinski glasbeni redakciji
- 8.35 Dvajset minut ob glasbenem avtomatu
- 8.55 Počitniško popotovanje od strani do strani
- 9.10 Štiri pesmi Sveta Marolta-Spika
- 9.22 Godalni kvartet op. 27
- 10.15 Pojo zabavni zbori
- 10.25 Koncert za violinino in orkester
- 10.55 Vsak dan nova popevka
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Domači napevi za prijetno opoldne
- 13.30 Vrtljak zabavnih melodij
- 14.05 Z jugoslovenskimi pevci v popularnih operah
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.33 Simfonične variacije
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Gremo v kino
- 17.50 Z lokom po strunah
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Skladbice za kratek čas
- 18.45 Novo v znanosti
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Po domače...
- 20.20 Primer za Paula Templa
- 20.50 Za konec tedna ples
- 22.15 Oddaja za naše izseljence
- 23.05 Ples do polnoči

DRUGI PROGRAM

- 12.00 Nedeljski koncert ob dvanajstih
- 13.10 Za ljubitelje opere
- 14.00 Popoldne ob zabavni glasbi
- 14.30 Sodobni izvajavci
- 14.54 Dve skladbi Bachovega sodobnika Weissa
- 15.15 Zabavni zvoki
- 19.05 V nedeljo zvečer
- 20.00 Sto let popevke
- 20.45 Zabavna glasba
- 21.10 Skupni program JRT
- 22.15 Komorna soareja z jugoslovenskimi skladatelji

PONEDELJEK

- 8.05 Sončni vzhod
- 8.30 Glasba ob delu
- 8.55 Za mlade radovednežne
- 9.25 Ponedeljkovo dopoldne ob narodni pesmi
- 10.15 Klavirske skladbe Janka Ravnika
- 10.55 Vsak dan nova popevka
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti — Viktor Horksl: Vrednost semena za letošnjo setev ozimini
- 12.25 Domači napevi za prijetno opoldne

- 12.45 Poje Akademski oktet
- 13.30 Glasbeni koktail
- 14.05 Baletna suita
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.40 Literarni sprechod

nedelja

- 6.30 Napotki za turiste
- 8.00 Mladinska rad. igra
- 9.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo - I.
- 10.30 Pisano nedeljsko glasbeno dopoldne
- 11.30 Nedeljska reportaža

- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Glasbene uganke
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Zabavna ruleta
- 18.45 Na mednarodnih križ-potnih
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Veliki zabavni orkestri tega tedna
- 20.45 Kulturni globus
- 21.00 Glasbena medigra
- 21.05 Skupni program JRT
- 23.05 Za prijatelje modernih ritmov

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Dunajski filharmoniki v operi in na koncertu
- 20.45 Zabavni kaleidoskop

TORŠ

- 11.50 Glasbena medigra
- 12.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo - II.
- 13.30 Za našo vas
- 14.00 Koncert pri vas doma
- 14.15 Operne melodije
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.30 Danes popoldne
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Pod to lipco zeleno...
- 20.40 Glasbena medigra
- 20.50 Športna poročila
- 21.00 Popotovanje glasbenih skladateljev
- 22.15 Skupni program JRT
- 23.05 Ples do polnoči

DRUGI PROGRAM

- 12.05 Dva odlomka iz Konjevičeve »Koštane«
- 8.35 Lepe melodije
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 9.25 Mojstri simfonije
- 10.15 Operetne melodije
- 10.35 Nove ljubezenske pesmi — valčki
- 10.55 Vsak dan nova popevka
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti — Vlado Martelanc: Pre-gled čebeljih družin pred zazimljanjem
- 12.25 Domači napevi za prijetno opoldne
- 12.40 Prizor iz I. dejanja Giacondo
- 13.30 Vrtljak priljubljenih melodij
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
- 14.35 Venec Smetanovih čeških plesov za klavir
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.30 V torek na svidenje
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Koncert po željah poslušalcev
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Planinska oddaja
- 18.45 S knjižnega trga
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Skupni program JRT
- 20.20 Radijska igra
- 21.20 Serenadni večer
- 22.15 Melodije v noči
- 23.05 Če želite — zaplešite

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Črne maske — priredba opere
- 20.55 Pisan spored zabavne glasbe
- 21.30 Mednarodna radijska in televizijska univerza
- 21.45 Jazz do 22.00

SREDA

- 8.05 Opera in balet
- 8.55 Otoške razglednice
- 9.10 Glasbena oddaja za cicibane
- 9.25 Popevke v sredo dop.
- 10.15 Duet za dve violi
- 10.30 Človek in zdravje
- 10.40 Pesmi raznih narodov

- 10.55 Vsak dan nova popevka

- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!

- 12.05 Zabavna glasba

- 12.15 Kmetijski nasveti

- 12.25 Domači napevi za prijetno opoldne

- 12.45 Tone Avsec igra harmoniko

- 13.30 Basovske arije iz Mozartovih oper

- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo

- 14.35 Blaž Arnič in Lucijan Marija Škerjanc

- 15.15 Zabavna glasba

- 15.40 Amaterji pred našim mikrofonom

- 16.00 Vsak dan za vas

- 17.05 Promenadni koncert

- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu

- 18.10 Od skladatelja do skladatelja

- 18.35 Hammond orgle v ritmu

- 18.45 Ljudski parlament

- 19.05 Glasbene razglednice

- 20.00 Od melodije do melodije

- 20.30 Strauss: Saloma — drama

- 22.15 Vrtljak prijetnih melodij

- 22.50 Literarni nokturno

- 23.05 Iz Rogerjeve zakladnice

- 23.30 Romantičnim plesavcem

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Po svetu jazza — Bled 1963
- 19.35 Glasbena medigra
- 19.40 Iz del Franza Schuberta
- 20.45 Koncert v ritmu

ČETRTEK

- 8.05 Zlati petelin — simfonična pesnitev

- 8.31 Predstavljam vam pevca Marka Novosela in ansambel Weekend

- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo

- 9.25 Iz zgodbe o Dimitriju Samozvancu

- 10.15 Skladbice Vladimira Levca

- 10.30 Pet minut za novo pescico

- 10.55 Vsak dan nova popevka

- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!

- 12.05 Zabavna glasba

- 12.15 Kmetijski nasveti

- 12.25 Domači napevi za prijetno opoldne

- 12.45 Dva stara mojstra pesmi iz Hrvatske in Srbije

- 13.30 Za vsakega nekaj

- 14.05 Popularni ansambelski prizori iz oper

- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo

- 15.15 Zabavna glasba

- 15.35 Mediteranska simfonietta

- 16.00 Vsak dan za vas

- 17.05 Igrajo Chopin

- 18.00 Aktualno doma in v svetu

- 18.10 Turistična oddaja

- 19.05 Glasbene razglednice

- 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov

- 20.45 Lahka glasba

- 21.00 Literarni večer

- 21.40 Sonata št. 1

- 22.15 Skupni program JRT

- 23.05 Glasba za ples

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Ob 150-letnici rojstva Richarda Wagnerja

- 20.45 Štirje balkanski plesi

- 21.00 Melodije po pošti

PETEK

- 8.05 Godalni kvartet v D-duru

- 8.30 Zabavne melodije z velikimi zabavnimi orkestri

- 8.55 Pionirski tednik

- 9.25 Petkov dopoldanski koncert

- 10.15 Pojo zabavni zbori

- 10.35 Naš podlistek

- 10.55 Vsak dan nova popevka

- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!

- 12.05 Zabavna glasba

- 12.15 Kmetijski nasveti

- 12.25 Domači napevi za prijetno opoldne

- 12.45 Pesmi iz Sovjet. zvez

- 13.30 Baročni intermezzo

- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo

- 14.35 Češki pihalci

- 15.15 Napotki za turiste

- 15.20 Zabavna glasba

- 15.40 Pojo jugoslovenski amaterski zbori

- 16.00 Vsak dan za vas

- 17.05 Dragulji iz oper

- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu

- 18.10 Pisana paleta

- 18.45 Iz naših kolektivov

- 19.05 Glasbene razglednice

- 20.00 Majhni zabavni ansamblji

- 20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled

- 20.30 Sonata v h-molu

- 21.00 Poje baritonist Vladimir Rudžjak

- 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih

- 22.15 Za prijeten počitek

- 22.50 Literarni nokturno

- 23.05 Iz jugoslovanske simfonične literature

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Dva slovenska avtorja

- 19.38 Od melodije do melodije

- 20.00 Med deli Sebastiana Bacha

- 20.45 Igrajo majhni zabavni orkestri

- 21.00 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišljije

- 21.15 Glasbeni intermezzo

- 21.20 Skupni program JRT

HINO

Kranj »CENTER«

7. septembra angleški VV film HAJKA ob 18. uri, premiera ameriškega VV filma SABRINA ob 22. uri

8. septembra ital. barv. CS film SIGFRID ob 16. in 18. uri, angleški VV film HAJKA ob 20. uri

9. septembra ameriški VV film SABRINA ob 16., 18. in 20. uri

10. septembra ameriški VV film SABRINA ob 16., 18. in 20. uri

11. septembra amer. barvni film ZADNJI VLAK IZ GUN HILLA ob 16. uri, ameriški VV film SABRINA ob 18. in 20. uri

12. septembra amer. barvni film ZADNJI VLAK IZ GUN HILLA ob 16. uri, ameriški VV film SABRINA ob 18. in 20. uri

13. septembra amer. barvni film ZADNJI VLAK IZ GUN HILLA ob 16. uri, ameriški VV film SABRINA ob 18. in 20. uri

14. septembra amer. barvni film ZADNJI VLAK IZ GUN HILLA ob 16. uri, ameriški VV film SABRINA ob 18. in 20. uri

15. septembra franc. barvni CS film MEC MASCEVANJA ob 18. uri

16. septembra angleški VV film HAJKA ob 16. uri, francoski barvni CS film MEC MASCEVANJA ob 18. uri, italijski barvni CS film SIGFRID ob 20. uri

17. septembra ital. barvni CS film DAVID IN GOLIJAT ob 20. uri

18. septembra ital. barvni CS film DAVID IN GOLIJAT ob 16. in 19. uri

19. septembra angl. barvni film POD OKRILJEM NOCI ob 16., 18. in 20. uri

20. septembra angl. barvni film POD OKRILJEM NOCI ob 16., 18. in 20. uri

Letni kino »PARTIZAN«

7. septembra ital. barvni film SIGFRID ob 19. uri

8. septembra angl. barvni film POD OKRILJEM NOCI ob 19. uri

9. septembra amer. barvni film ZADNJI VLAK IZ GUN HILLA ob 19. uri

10. septembra amer. barvni film ZADNJI VLAK IZ GUN HILLA ob 19. uri

11. septembra amer. barvni film ZADNJI VLAK IZ GUN HILLA ob 19. uri

12. septembra amer. barvni film ZADNJI VLAK IZ GUN HILLA ob 19. uri

13. septembra amer. barvni film ZADNJI VLAK IZ GUN HILLA ob 19. uri

Stražišče »SVOBODA«

7. septembra franc. barvni CS film MEC MASCEVANJA ob 18. uri

8. septembra angleški VV film HAJKA ob 16. uri, francoski barvni CS film MEC MASCEVANJA ob 18. uri, italijski barvni CS film SIGFRID ob 20. uri

9. septembra angleški VV film HAJKA ob 16. uri, francoski barvni CS film MEC MASCEVANJA ob 18. uri, italijski barvni CS film SIGFRID ob 20. uri

10. septembra ital. barvni CS film DAVID IN GOLIJAT ob 20. uri

11. septembra ital. barvni CS film DAVID IN GOLIJAT ob 16. in 19. uri

Cerknje »KRVAVEC«

7. septembra ital. barvni CS film DAVID IN GOLIJAT ob 20. uri

8. septembra ital. barvni CS film DAVID IN GOLIJAT ob 16. in 19. uri

Jesenice »RADIO«

7. do 9. septembra angleški VV film NIKOLI NE POPUŠCAJ

10. do 11. septembra italijski film POJTE Z NAMI

11. do 13. septembra ruski barvni film OTARJEVA VDOVA

Jesenice »PLAVŽ«

7. septembra amer. barvni film ZBOGOM OROŽJE

8. septembra italijanski film POJTE Z NAMI

9. do 10. septembra angleški VV film NIKOLI NE POPUŠCAJ

12. do 13. septembra ameriški barvni film BORBA ZA OBSTANEK

14. septembra žičarska

15. septembra žičarska

16. septembra žičarska

17. septembra žičarska

18. septembra žičarska

19. septembra žičarska

20. septembra žičarska

21. septembra žičarska

22. septembra žičarska

23. septembra žičarska

24. septembra žičarska

25. septembra žičarska

26. septembra žičarska

27. septembra žičarska

28. septembra žičarska

29. septembra žičarska

30. septembra žičarska

31. septembra žičarska

32. septembra žičarska

33. septembra žičarska

34. septembra žičarska

35. septembra žičarska

36. septembra žičarska

37. septembra žičarska

38. septembra žičarska

39. septembra žičarska

40. septembra žičarska

41. septembra žičarska

42. septembra žičarska

43. septembra žičarska

44. septembra žičarska

45. septembra žičarska

46. septembra žičarska

47. septembra žičarska

48. septembra žičarska

49. septembra žičarska

50. septembra žičarska

51. septembra žičarska

52. septembra žičarska

53. septembra žičarska

54. septembra žičarska

55. septembra žičarska

56. septembra žičarska

57. septembra žičarska

58. septembra žičarska

59. septembra žičarska

60. septembra žičarska

61. septembra žičarska

62. septembra žičarska

63. septembra žičarska

64. septembra žičarska

65. septembra žičarska

66. septembra žičarska

67. septembra žičarska

68. septembra žičarska

69. septembra žičarska

70. septembra žičarska

71. septembra žičarska

72. septembra žičarska

73. septembra žičarska

74. septembra žičarska

75. septembra žičarska

76. septembra žičarska

77. septembra žičarska

78. septembra žičarska

79. septembra žičarska

80. septembra žičarska

81. septembra žičarska

82. septembra žičarska

83. septembra žičarska

84. septembra žičarska

85. septembra žičarska

86. septembra žičarska

87. septembra žičarska

88. septembra žičarska

89. septembra žičarska

90. septembra žičarska

91. septembra žičarska

92. septembra žičarska

93. septembra žičarska

94. septembra žičarska

95. septembra žičarska

96. septembra žičarska

97. septembra žičarska

98. septembra žičarska

99. septembra žičarska

100. septembra žičarska

101. septembra žičarska

102. septembra žičarska

103. septembra žičarska

104. septembra žičarska

105. septembra žičarska

106. septembra žičarska

107. septembra žičarska

108. septembra žičarska

109. septembra žičarska

110. septembra žičarska

111. septembra žičarska

112. septembra žičarska

113. septembra žičarska

114. septembra žičarska

115. septembra žičarska

116. septembra žičarska

117. septembra žičarska

118. septembra žičarska

119. septembra žičarska

120. septembra žičarska

121. septembra žičarska

122. septembra žičarska

123. septembra žičarska

124. septembra žičarska

125. septembra žičarska

126. septembra žičarska

127. septembra žičarska

128. septembra žičarska

129. septembra žičarska

130. septembra žičarska

131. septembra žičarska

132. septembra žičarska

133. septembra žičarska

134. septembra žičarska

135. septembra žičarska

136. septembra žičarska

137. septembra žičarska

138. septembra žičarska

139. septembra žičarska

140. septembra žičarska

141. septembra žičarska

142. septembra žičarska

143. septembra žičarska

144. septembra žičarska

145. septembra žičarska

146. septembra žičarska

147. septembra žičarska

148. septembra žičarska

149. septembra žičarska

150. septembra žičarska

151. septembra žičarska

152. septembra žičarska

153. septembra žičarska

154. septembra žičarska

155. septembra žičarska

156. septembra žičarska

157. septembra žičarska

158. septembra žičarska

159. septembra žičarska

160. septembra žičarska

161. septembra žičarska

162. septembra žičarska

163. septembra žičarska

164. septembra žičarska

165. septembra žičarska

166. septembra žičarska

167. septembra žičarska

168. septembra žičarska

169. septembra žičarska

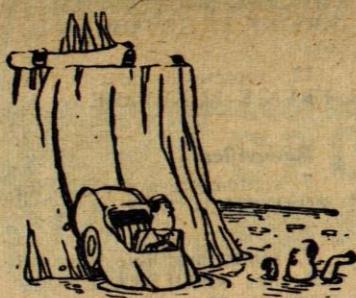
170. septembra žičarska

171. septembra žičarska

172. septembra žičarska

173. septembra žičarska

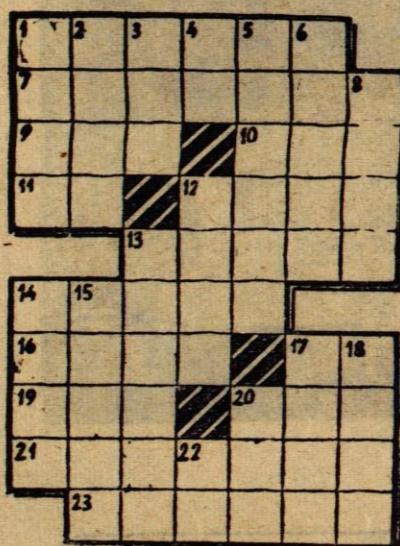
<p

Zlobno vprašanje

— O sosed, tudi vi ste prišli na morje?

Na delovnem mestu

— In kaj pravite k položaju?

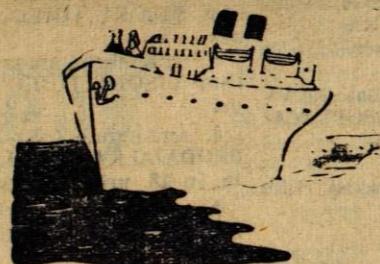
Križanka št. 33

Vodoravno: 1. izhod iz avtobusa, 7. pomembna politična osebnost v današnjem svetu, 9. mariborska tovarna avtomobilov, 10. žensko ime, 11. okrajšan podredni veznik, 12. znani trojanski junak, 13. travnik, 14. mesto med Nišem in Knjaževcem, 16. grški bog vojne, 17. kralica ameriške zvezne države Maryland, 19. vrsta orožja, 20. debela palica, 21. ime dveh kontinentov, 23. kozaški načelnik.

Navpično: 1. naglica v jezi, 2. mešanica plinov, ki obdaja Zemljo, 3. sumnjenje, 4. sosednja sglasnika, 5. vrsta molitve, 6. slovenski športni tednik, 8. trening, 12. grški bog ljubezni, 13. drgetanje, 14. bombažni izdelek, 15. vonj, 17. važno živilo, 18. del roke, 20. ime filmske igračke Novak, 22. egiptansko božanstvo.

Rešitev križanke št. 32

Vodoravno: 1. prtič, 6. raglan, 8. TG, 9. Ural, 11. iluzija, 13. čari, 14. DK, 15. najdba, 17. lakaj.

Na odprttem morju

— Zdaj prihajamo v Črno morje!

Konservativec**Poceni oskrba**

— Najbolj poceni simo se z gorivom oskrbovali v Saudski Arabiji!

Humoreska

Sem otrok XX. stoletja in verjamem vse, kar odkrije znanost. Verjamem celo to, kar napoveduje za prihodnost.

Nekega dne me je znanost presestila.

Po kosišu sem ležal in bral časopis. Prišel sem do članka, ob katerem so se mi naježili lasje. Skupina znanstvenikov namreč trdi, da bodo čez dve ali tri milijarde let ljudje izumrli in da bo na zemlji zavladal mrčes. Znanstveniki pravijo, da so na zemlji pred nami gospodarili velikanski plazivci, sedaj gospodarimo mi, za nami pa pride mrčes... (Torej, smo sredina med plazivci in mrčesom — seveda znanstveno). Trdijo celo, da mrče su ne škoduje nobeno žarčenje.

Horoskop

Velja od 7. do 14. septembra 1963

OVEN (21. 3. — 20. 4.)

Znajdeš se v zelo nerodnem položaju. Pomaga ti slučajna znanca ki pa ji ne izkaže pretirane hvaležnosti. Prijatelji te bodo vabili, pa se le odzovi.

BIK (21. 4. — 20. 5.)

More in skrbi se s težavo rešiš. Dvome pusti ob strani, zakaj vse je odvisno le od tebe; saj gre za twojo bodočnost. Sorodnik ti le pomaga. Na službenem izletu se duševno sprosiš, telesno pa utruidiš. Pismo.

DVOJČKA (21. 5. — 20. 6.)

Nekaj zveš, pa si ne ženi tako k srcu, zakaj sčasoma vse mine. Bolesen prehodnega značaja. V vsakdanjem življenu več realnosti; egoizem bo koristil v začetku zime. Vsi sestanki pridejo hkrati.

RAK (21. 6. — 22. 7.)

Dela se bo precej nabralo. Odvisno bo od tvojih pobud in spremnosti, kje se boš lotil posla. Pazi, da ne bodo neke govorice iz tvojih ust škodovale sodelavcem. Čuvaj poslovne skrivnosti.

LEV (23. 7. — 22. 8.)

Želje bo treba malce krotiti, zlasti tiste, ki so odvisne od dearnice. Prijatelj ti nekaj zaupa, kar zlorabiš, seveda nehote, in se ti tudi maščuje. Materialno stanje se bo izboljšalo.

DEVICA (23. 8. — 22. 9.)

Ponudila se bo priložnost za ugoden nakup, vendar bo premalo v žepu. Spor v družinski ekonomski enoti pomiri obisk sorodnika. Glavobol mine v sredo.

TEHTNICA (23. 9. — 22. 10.)

Ne zmeni se za grožnje in govorice, ki so naperjene proti tebi in družini. Vztrajno nadaljuj borbo, vendar s premislekom, da dosežeš zadoščenje. Kar zadeva ljubezen: oseba, ki ti je pri srcu misli na tebe bolj kot si mišliš. Upoštevaj tudi njene skrbi, ki jih ni malo.

SKORPIJON (23. 10. — 22. 11.)

Tisto kar slišiš glede drage osebe je zgolj natolcevanje. Zato ne dopusti da zlobneži povzročijo družinski prepri. Verjemi le kar vidиш z lastnimi očmi.

STRELEC (23. 11. — 22. 12.)

Intimnih težav ne razlagaj sosedi, čeprav se dobro razumeta. Čez 14 dni ti bo to škodovalo. Sorodniki te bodo nadlegovali s številnimi prošnjami, vendar dobro premisli, predno rečeš DA! Spociješ se le doma.

KOZOROG (23. 12. — 20. 1.)

Zaradi ozimnice in nedavnega dopusta razmišljaš o posojilu. Zdaj spoznaš resnične prijatelje, hkrati pa skleneš, koga boš prihodnjič še častil.

VODNAR (20. 1. — 19. 2.)

Neka škodoželjna oseba iz soseske bi se ti rada maščevala. Njenim očem ne bodo prikrita tvoga stranpotra. Nekdo ti je obljudil pomoč v slabem trenutku, zato ne računaj preveč. Izlet s prijetnimi posledicami.

RIBI (20. 2. — 20. 3.)

Razmere te prisilijo, da racionalno, da racionalno izkoristiš sleheno minuto. Obstaja nevarnost, da se prav sedaj močno zaljubiš. Zato pazi na način obnašanja in govorjenja, vendar na sestanek le pojdi. V pismu bo resnica.

»Kaj, če bo res? postal bi rad trot.«

Pokazalo pa se je, da je proti materialnim osnovam že nekakšna višja sila. Tako potolažen sem pričel dremati in zaspal. Sanjalo se mi je nekaj nenavadnega.

Muhe

Znašel sem se v bodočem carstvu mrčesa. Nisem vedel, kaj bi. Odšel sem na kongres muh, ki se je pravkar pričel na smetišču. Prišel sem zadnji trenutek.

»Drage sestre, — je pričela muha zapljuharica, ki je predsedovala zboru — »predvsem naj vas obvestim, da nam je Veliki svet zelenil, sem komaj spravil muho z le-

znanje, ker smo uspešno sodelovale pri uničevanju človeškega rodu. Nikoli, nadaljuje muha po zadovoljnem brenčanju, »nikoli nismo puštale človeka pri miru; nobenega dela ni opravil brez naše prisotnosti. Zelo smo se trudile, da smo zastupile njegova bivališča. Torej ni čudno, da je končno onemogel in izginil z zemeljskega površja!«

»Ubogi človek! — ganjena zambne s krili čisto običajna muha ini z nožicami obrise solzne oči. —

»Vedno je govoril, kako smo neznosni! In on, ubožec, ni nikdar mislil, da je nadležen in brezobzoren način življenga koristnejši! In glejte, tudi bolj življenski!«

»In tako sestre moje, — zaključi muha po krajišem odmoru, »čeprav smo majhna in brezpomembna bitja, smo skrajšala obdobje ponosnega človeka.«

V tem trenutku sem zaslišal hubo razbijanje, in ko sem se prebudit, sem komaj spravil muho z le-

vega ušesa. — Fedor Sešun